

Nr 70

Av herr Berglund m. fl., om åtgärder för att stimulera anställande av kvinnlig arbetskraft inom industrien.

(Lika lydande med motion nr 59 i Första kammaren)

Vårt land befinner sig f. n. i en expansiv industriell utveckling. Denna utveckling har fortgått en längre tid, och av uttalanden som gjorts av ledande industrimän torde man få räkna med att det under de närmaste åren kommer att bli påfrestande för industrien att kunna tillgodogöra sig de möjligheter som kommer att stå den till buds inte endast i en ökad hemmamarknadsefterfrågan utan även då det gäller exportmöjligheterna.

Även om smärre orosmoln kunnat skymta vid horisonten då det gäller vissa länder inom EFTA, exempelvis de höga tullmurar som reser sig i England, vilka vi hoppas blir av kort varaktighet, och de högre tullar som kan hindra vår export till EEC-länderna, tror vi dock att vår handel med andra länder under den kommande tiden skall kunna öka.

En viktig faktor, som man inte får förbise i denna utveckling, är dock tillgången på arbetskraft. För att tillvarata denna arbetskraft beslutade riksdagen förra hösten om stödåtgärder för de landsdelar som har arbetskraftsoverskott men saknar industrier. Vi hoppas att denna åtgärd skall visa sig fruktbarande.

I andra landsdelar, t. ex. i Mellansverige, finnes emellertid en viss brist på arbetskraft så att där lokaliserade industrier, som skulle kunna utvidgas, inte kan göra detta på grund härav.

Det har emellertid visat sig att den kvinnliga arbetskraft som man tidigare inte ansett sig kunna använda utom inom vissa speciellt kvinnliga industrier mycket väl skulle kunna utnyttjas i de flesta branscher, och där man tidigare använt uteslutande manlig arbetskraft har man försökt med kvinnlig med gott resultat.

Man har redovisat att man efter en undersökning uppskattat den latent kvinnliga arbetskraften och dem som är positiva till anställning i näringslivet till ca 150 000 personer. Skulle bara en del av dessa kunna gå in i produktionen, borde en ytterligare ökning kunna ske i den industriella utvecklingen.

En stor del av detta redovisade antal är hemmafruar som på grund av svårigheten att få hjälp med barnen tyvärr är förhindrade att ställa sin kraft till förfogande.

Skulle större möjligheter till anläggande av daghem kunna ske vore mycket vunnet. Lämpligast synes det vara att de industrier som kan betjänas av den kvinnliga arbetskraften gäves möjligheter att investera i sina anläggningar, där så är lämpligt, i utrymmen som kunde inrättas till daghem. Lättheten för modern att kunna lämna sina barn på arbetsplatsen och hämta dem där vid arbetets slut är en fördel.

Hur angeläget det nu kan vara för industrien att få fram denna kvinnliga arbetskraft, är detta en investering i fråga om lokaler, en investering som man kanske inte kan göra jämsides med den investering som måste ske i maskiner och produktionsfastigheter.

Då vi bedömer sysselsättandet av den kvinnliga arbetskraften såsom synnerligen angeläget borde man ta under prövning huruvida inte sådan industri som vill anställa kvinnlig arbetskraft kunde erhålla statsmedel i form av lån eller bidrag till inrättandet av daghem. Man kan också tänka sig att viss del av investeringsfonder kunde få tagas i anspråk härför.

Med hänvisning till det här ovan anförda får vi föreslå,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t anhåller om att stimulerande åtgärder, i likhet med vad i motionen angivits, måtte vidtagas för att möjliggöra anställning av kvinnlig arbetskraft inom industrien.

Stockholm den 20 januari 1965

Matteus Berglund

Sigfrid Löfgren

Sven G. Andersson

Augustinus Keijer

Anders Jonsson

Gösta Sterne